

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“ ___ ” _____ 20__ р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни**

«Хірургія, дитяча хірургія та нейрохірургія»

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 225 Медична психологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 4, 5

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра хірургії № 1, хірургії №2
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри хірургії № 1 „___” _____ року.

Завідувач кафедри _____ Полянський І.Ю.
(підпис)

Схвалено на методичній нараді кафедри хірургії № 2 „___” _____ року.

Завідувач кафедри _____ Шкварковський І.В.
(підпис)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін хірургічного профілю
_____ року.

Голова предметної методичної
комісії _____ І.Ю. Полянський
(підпис)

Чернівці – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	фармації
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Полянський Ігор Юлійович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, igor.polyanski@bsmu.edu.ua Гринчук Федір Васильович – професор кафедри, доктор медичних наук, професор, fedir.grynychuk@bsmu.edu.ua Шеремет Михайло Іванович, доцент кафедри, доктор медичних наук, доцент sheremet.mykhailo@bsmu.edu.ua Гирла Ян Вікторович - доцент кафедри, кандидат медичних наук gurla@bsmu.edu.ua Мороз Петро Васильович - асистент кафедри, кандидат медичних наук petro.moroz@bsmu.edu.ua Білоокій Олександр Вячеславович - асистент кафедри, кандидат медичних наук bilookyi.olexandr@bsmu.edu.ua Ткачук Ніна Петрівна - асистент кафедри tkachuk.nina@bsmu.edu.ua Гринчук Андрій Федорович - асистент кафедри hrynchuk.andrii@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/hirurgiyi-1/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/surg/
E-mail	surgery_OKL@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Головна, 137
Контактний телефон	+38 (0372) 51-47-41

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	6,0
Загальна кількість годин	180
Лекції	20
Практичні заняття	90
Самостійна робота	70
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Хірургія – наука, яка вивчає етіологію та патогенез хірургічних захворювань, методи лабораторної та інструментальної діагностики, клінічну картину захворювань, протоколи консервативного лікування, методики практичних навичок та методи операційних втручань.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті
--	---

навчальної дисципліни	вивчення навчальної дисципліни
Анатомія людини	Екстрена та невідкладна медична допомога
Гістологія, цитологія та ембріологія	Загальна практика (сімейна медицина)
Фізіологія	Екстрена та невідкладна медична допомога
Мікробіологія, вірусологія та імунологія	Виробнича лікарська практика
Патоморфологія	
Патофізіологія	
Фармакологія	
Пропедевтика внутрішньої медицини	
Загальна хірургія	
Клінічна анатомія і оперативна хірургія	
Радіологія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни – засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипичних клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хірургічної патології у межах, відповідних підготовці лікаря загального профілю з урахуванням особливості його спеціальності.

6.2. Завдання: засвоїти теоретичні та практичні знання з етіології, патогенезу, типових та атипичних клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хірургічної патології відповідно до навчальної програми.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. інтегральні:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

7.2. загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

7.3. Спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.

ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження та аналізу,

систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.

ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.

ФК 11. Здатність до діагностики невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен продемонструвати:

ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

ПРН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для цільової аудиторії.

ПРН 4. Здійснювати ідентифікацію, підготовку і виконання психологічного (медико-психологічного) втручання, яке необхідне для досягнення поставленої мети, використовуючи результати психодіагностики.

ПРН 5. Визначати принципи, тактику, характер лікування, реабілітації, медичної, психологічної, психоконсультаційної (психотерапевтичної), медико-психологічної допомоги.

ПРН 7. Інтерпретувати та прогнозувати вплив лікування на перебіг хвороби / розладу з метою оптимізації програм медичної, психологічної та медико-психологічної допомоги.

ПРН 8. Визначати та вести контингент осіб, яким надається медична, психологічна та медико-психологічна, в т.ч. екстренна, допомога.

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та стандартів.

ПРН 10. Знаходити необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення медичної практики.

ПРН 11. Проводити обстеження та/або патопсихологічну діагностику з метою прогнозування результатів лікування та/або медико-психологічної (психологічної) допомоги на всіх її етапах.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.

Знати:

- етіологію, патогенез, клініку, діагностику, методи консервативного та оперативного лікування найбільш поширених хірургічних захворювань;
- сучасні інструментальні, рентгенологічні, лабораторні та радіологічні методи дослідження та діагностики хірургічних захворювань;
- особливості клінічних проявів хірургічних захворювань вагітних та людей похилого віку;
- основні ускладнення перед- та післяопераційного періодів, методи їх профілактики та лікування;
- сучасну етіотропну та патогенетичну консервативну терапію хірургічних захворювань;
- показання та протипоказання до хірургічних втручань;
- вибір методу та обсягу хірургічних втручань;
- особливості передопераційної підготовки хірургічних хворих залежно від ступеня тяжкості патологічного процесу;

- вибір методу знеболення, показання та протипоказання до проведення того чи іншого методу знеболення при різноманітних хірургічних захворюваннях;
- особливості ведення післяопераційного періоду, ускладнення та їх профілактику;
- методику проведення планових та ургентних оперативних втручань;
- основні положення непрацездатності та реабілітації хірургічних хворих;
- основи медичної деотології при роботі з хірургічними хворими;
- структуру хірургічних захворювань та методику хірургічної допомоги хворим, аналіз захворюваності, летальності та ін.
- основні положення та принципи трансплантології;
- види трансплантації, поняття «донор», «реципієнт», принципи підбору донора та реципієнта;
- особливості трансплантації органів (печінки, підшлункової залози, кишечника, нирки, легені, серця, органокомплексів), особливості трансплантації тканин;
- етіологію, патогенез захворювань печінки, підшлункової залози, кишечника, нирок, легень, серця, які потребують трансплантації;
- методи діагностики захворювань печінки, підшлункової залози, кишечника, нирок, легень, серця, при яких виконується трансплантація відповідних органів;
- вимоги до донорів при трансплантації;
- протипоказання, групи ризику при трансплантації;
- про особливості післяопераційного періоду в трансплантології;
- основні питання патологічної фізіології при крововтраті, травматичному шоку, бойових пошкодженнях;
- особливості морфологічної будови, клінічного перебігу, діагностики та лікування сучасних вогнепальних поранень, ізольованих, поєднаних та множинних пошкоджень, комбінованих, радіаційних та хімічних уражень;
- принципи формування діагнозів у відповідності до прийнятої сучасної класифікації в медичній практиці Збройних Сил України на мирний та воєнний час;
- клініку, особливості перебігу і наслідки пошкоджень грудей, живота, кінцівок і тазових органів;
- клініку, особливості діагностики та надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації при бойових та небойових пошкодженнях;
- методи клінічного обстеження потерпілих з травмами різної локалізації;
- клініку, діагностику, невідкладну допомогу та лікування масивної крововтрати, травматичного шоку, синдрому тривалого розчавлювання на етапах медичної евакуації при бойових та небойових пошкодженнях;
- сучасні методи передопераційної підготовки потерпілих та післяопераційного ведення потерпілих;
- техніку оперативних втручань, які виконуються в операційно-перев'язувальному відділенні окремої медичної роти (ОМедР) та на інших етапах
- кваліфікованої хірургічної допомоги при бойових та не бойових пошкодженнях;
- задачі та організацію роботи операційно-перев'язувального відділення ОМедР та хірургічних відділень військових госпіталів.
- організацію та сортування поранених при масовому надходженні на етапи медичної евакуації в мирний та воєнний час;
- види та обсяг медичної допомоги пораненим на етапах медичної евакуації в залежності від бойового, тилового та медичного стану;
- організацію першої лікарської, кваліфікованої та спеціалізованої хірургічної допомоги.

Уміти:

Визначати найбільш поширені клінічні симптоми і синдроми в клініці хірургічних хвороб
 Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці хірургічних хвороб
 Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених

хірургічних захворювань

Здійснювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених хірургічних захворюваннях

Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань

Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених хірургічних захворювань

Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених хірургічних захворювань

Надавати хірургічну допомогу на мирний і воєнний час, а також при ліквідації аварій та катастроф.

Виконувати:

1. Дренування плевральної та черевної порожнини, межистіння.

2. Ушивання відкритого пневмотораксу.

3. Катетеризацію сечового міхура, надлобкову пункцію сечового міхура, епіцистостомію.

4. Володіти методами тимчасової та остаточної зупинки зовнішньої та внутрішньої кровотечі.

Демонструвати:

- володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії

- вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин (6,0 кредитів ЄКТС).

Змістовий модуль 1. УРГЕНТНА АБДОМІНАЛЬНА ХІРУРГІЯ.

Тема 1

Гострий апендицит.

Анатомо-фізіологічні відомості. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікування. Особливості перебігу гострого апендициту у дітей, вагітних та хворих похилого віку. Діагностична та лікувальна програма. Роль лапароскопічних технологій у діагностиці та лікуванні хворих з гострим апендицитом. Ускладнення гострого апендициту та апендектомії: апендикулярний інфільтрат, апендикулярний абсцес, міжпетльовий, тазовий та піддіафрагмальний абсцеси. Пілефлебіт. Сепсис. Клініка, діагностика, сучасна лікувальна тактика.

Тема 2

Гострий холецистит

Анатомо-фізіологічні особливості жовчних шляхів. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Хірургічна тактика. Особливості клінічного перебігу, клінічної картини гострого холециститу та діагностичної і лікувальної програми у хворих похилого віку та хворих із супутньою патологією. Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії (перфорація жовчного міхура, параміхуровий інфільтрат та абсцес, холангіт, холангіогенні абсцеси печінки, жовчний перитоніт, печінкова недостатність, механічна жовтяниця, холецистопанкреатит. Інтраопераційні пошкодження позапечінкових жовчних шляхів, судин, органів черевної порожнини). Діагностика та хірургічна тактика. Роль малоінвазивних методів діагностики та лікування ускладнень.

Тема 3

Гострий панкреатит

Етіологія та патогенез, класифікація гострого панкреатиту. Клініка легкого та важкого гострого панкреатиту. Диференційна діагностика гострого панкреатиту. Ускладнення гострого панкреатиту: гостра псевдокіста підшлункової залози, абсцес підшлункової залози, поширений перитоніт, некроз стінок порожнинних органів, кровотеча в черевну порожнину, гострі виразки травного каналу, кровотеча з гострих виразок у порожнину травного каналу,

перфорація гострих виразок. Методи діагностики гострого панкреатиту: лабораторні, інструментальні – УЗД, КТ, лапароскопічні. Сучасна лікувальна тактика при гострому панкреатиті. Консервативна терапія. Показання і способи мініінвазивних та відкритих оперативних втручань

Тема 4

Гострі та хронічні ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки

Етіологія та патогенез, класифікація перфоративних гастродуоденальних виразок. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Діагностика та диференційна діагностика типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Рентгенологічні, лапароскопічні методи, та методи УЗД діагностики. Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці. Підготовка хворого до оперативного втручання та вибір оптимального способу виконання оперативного втручання. Консервативна терапія у післяопераційному періоді. Етіопатогенез, класифікація виразкової кровотечі. Клініка виразкової кровотечі. Лабораторні та ендоскопічні методи діагностики виразкової кровотечі. Диференційна діагностика шлунково-кишкових кровотеч. Лікувальна тактика при виразковій кровотечі: показання до вибору консервативного лікування, ендоскопічних методів гемостазу, оперативного втручання. Вибір методу оперативного втручання при виразковій кровотечі.

Тема 5

Гостра непрохідність кишечника

Актуальність проблеми. Визначення поняття. Етіологія та патогенез. Типова клінічна картина. Класифікація (за етіологією, анатомічною локалізацією, клінічним перебігом). Диференційна діагностика. Особливості обстеження хворого з гострою непрохідністю кишечника. Механічна непрохідність кишечника. Ранні клінічні ознаки механічної непрохідності кишечника. Сучасні методи діагностики. Особливості передопераційної підготовки: корекція водно-електролітних порушень та кислотно-лужного стану. Особливості проведення загального знеболення. Хірургічна тактика при гострій непрохідності кишечника та види оперативних втручань в залежності від її причини. Особливості ведення післяопераційного періоду. Наслідки хірургічного лікування. Динамічна непрохідність кишечника. Класифікація. Особливості клініки. Принципи консервативного та хірургічного лікування. Злукова хвороба. Етіологія, патогенез. Клініка. класифікація. Показання до хірургічного лікування. Особливості та види оперативних втручань.

Тема 6

Гострий перитоніт

Етіологія, патогенез, класифікація гострого перитоніту Клініка місцевого та поширеного гострого перитоніту”. Методи діагностики місцевого та поширеного перитоніту: лабораторні, лапароскопічні, УЗ. Диференційна діагностика гострого місцевого та поширеного перитоніту. Лікувальна тактика при гострому місцевому (обмеженому та необмеженому), поширеному перитоніті. Пункційні методи лікування. Метод лапаростомії.

Тема 7

Зовнішні грижі живота та їх ускладнення.

Зовнішні черевні грижі. Актуальність теми. Класифікація. Етіологія. Патогенез. Клініка захворювання. Сучасні методи обстеження. Загальні принципи хірургічного лікування. Показання та протипоказання до операції. Грижі білої лінії живота. Пупкові грижі. Післяопераційні грижі. Типова клініка. Класифікація. Диференційна діагностика кожного типу грижі. Методи оперативного втручання: класичні та лапароскопічні. Пахові та стегнові грижі. Типова клініка. Класифікація. Диференційна діагностика. Способи оперативного втручання (способи Lichtenstein, Silbert, Shouldice, класичні та лапароскопічні). Ускладнення гриж (гострі та хронічні). Види защемлення за механізмом, клінічною картиною. Класична клініка защемлення та його клінічних форм. Диференційна діагностика. Методи обстеження. Особливості оперативного втручання при защемлених грижах. Запалення, травма, кишкова непрохідність, невправимість грижі. Внутрішні грижі. Класифікація. Етіологія Патогенез. Клініка захворювання. Ускладнення. Лікування.

Змістовий модуль 2. ХІРУРГІЧНА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ, ТОРАКАЛЬНА ТА ЕНДОКРИННА ХІРУРГІЯ, ПРОКТОЛОГІЯ, ОСНОВИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ КИШЕЧНИКА ТА ЛЕГЕНЬ.

Тема 1

Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки.

Пілородуоденальний стеноз (патогенез, класифікація, клініка, особливості клінічних проявів різних ступенів стенозу, диференційний діагноз, методи дослідження, консервативне та оперативне лікування, види операцій). Дуоденальний стеноз. Пенетрація виразки шлунку та дванадцятипалої кишки (патогенез, залежність клініки від пенетруючого органу, диференційний діагноз, методи дослідження, консервативне та оперативне лікування, види операцій). Малігнізація виразки (стан проблеми, клінічні прояви, диференційний діагноз, методи дослідження, особливості оперативних втручань). Ульцерогенні ендокринні захворювання (первинний гіперпаратиреоз, синдром Золінгера-Елісона, особливості клініки, діагностики та лікування). Рідкісні захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки: сторонні тіла (різноманітні предмети, безоари (фітобезоари, трихобезоари, себобезоари), опіки (хімічні, термічні), синдром Маллорі-Вейса, хвороба Менетріє, синдром Шмідена, хвороба Рандю-Ослера-Вебера, дивертикули шлунку та дванадцятипалої кишки.

Тема 2

Хірургічна патологія дихальної системи

Травми грудної клітки. Класифікація. Ранні та пізні ускладнення. Диференційна діагностика. Перша лікарська допомога і тактика лікування. Гнійні захворювання легень і плеври. Абсцес і гангрена легень, бронхоектатична хвороба. Гостра і хронічна емпієма плеври, піопневмоторакс. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування. Пневмоторакс. Показання та протипоказання до трансплантації легень, відбір пацієнта та донора, принципи оперативної техніки.

Тема 3

Хірургічна ендокринологія

Ендемічний та спорадичний зоб. Тиреотоксикози. Тиреоїдити. Класифікація. Клінічна картина. Спеціальні методи дослідження. Діагностика. Диференціальна діагностика. Передопераційна підготовка. Хірургічне лікування. Інтраопераційні та післяопераційні ускладнення, їх профілактика. Ведення післяопераційного періоду.

Тема 4

Захворювання тонкої та товстої кишки

Захворювання тонкої кишки. Методи дослідження. Класифікація хірургічних захворювань тонкої кишки. Дивертикули, дивертикул Меккеля, його ускладнення. Хронічна патологія тонкої кишки (абдомінальна „жаба”) та гостра (оклюзії мезентеріальних судин, хвороба Крона, кишкові кровотечі). Показання до трансплантації кишечника, принципи оперативної техніки. Хірургічна тактика при ускладнених формах інфекційних та паразитарних захворюваннях. Неспецифічний виразковий коліт (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне)”. Хвороба Крона товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Дивертикулярна хвороба товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Поліпи та поліпоз товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне) Гамартромний поліпоз (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Вади положення кишки, пневматоз, доліхомегаколон. Хронічний колостаз (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки (лапароскопічні, ендоскопічні).

Синдром подразненої товстої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування).

Тема 5

Хвороби прямої кишки та м'яких тканин промежини

Хронічний геморої (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості клінічних проявів різних стадій розвитку геморою, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне, види операцій). Гострий геморої (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості клінічних проявів різних стадій розвитку геморою, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне, види операцій). Гострий парапроктит (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Хронічний парапроктит (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Анальна тріщина, анальний свербіж (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Випадіння прямої кишки (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Інші захворювання прямої кишки: ректоцеле, ректовагінальна нориця, папіліт, солітарна виразка, прокталгія, недостатність анального жома (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Синдром опущення промежини (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика) Піодермія промежини (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Параанальний дерматит (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Кондиломатоз промежини (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Епітеліальне куприкове занурення (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Рідкісні захворювання м'яких тканин промежини: саркома Капоши, меланома, хвороба Педжета, хвороба Боуена (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Анокуприковий больовий синдром (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика). Тератоми параректальної локалізації (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика).

Тема 6

Кровотеча і крововтрата

Класифікація кровотеч залежно від джерела кровотечі, часу її виникнення і ступеня крововтрати. Клінічна картина кровотечі та гострої крововтрати. Способи визначення величини крововтрати у польових умовах та при надзвичайних станах. Показання для переливання крові на війні. Контроль за придатністю крові для переливання. Техніка переливання крові. Різноманітність трансфузійних розчинів і показання до їх застосування. Можливі ускладнення при переливанні крові, їх профілактика і лікування. Засоби тимчасової, кінцевої зупинки кровотечі. Показання для переливання крові і кровозамінників. Методика розрахунку потреби крові та кровозамінників у польових умовах та при надзвичайних станах.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індиві- дуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 ОСНОВИ ХІРУРГІЇ ТА ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ 1					
Змістовий модуль 1. УРГЕНТНА АБДОМІНАЛЬНА ХІРУРГІЯ					
Тема 1. Гострий апендицит	7	1	5	1	
Тема 2. Гострий холецистит	9	1	5	3	
Тема 3. Гострий панкреатит	9	2	5	2	
Тема 4. Гострі ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки	9	1	5	3	
Тема 5. Гостра непрохідність кишечника	10	1	5	4	
Тема 6. Гострий перитоніт	9	2	5	2	
Тема 7. Зовнішні грижі живота та їх ускладнення	10	0	5	5	
Разом за змістовим модулем 1	63	8	35	20	
Змістовий модуль 2. ХІРУРГІЧНА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ, ТОРАКАЛЬНА ТА ЕНДОКРИННА ХІРУРГІЯ, ПРОКТОЛОГІЯ, ОСНОВИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ КИШЕЧНИКА ТА ЛЕГЕНЬ.					
Тема 1. Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки.	7		5	2	
Тема 2. Хірургічна патологія дихальної системи	9		5	4	
Тема 3. Хірургічна ендокринологія	7		5	2	
Тема 4. Захворювання тонкої та товстої кишки	12	1	5	6	
Тема 5. Хвороби прямої кишки та м'яких тканин промежини	9		5	4	
Тема 6. Кровотеча та крововтрата	8	1	5	2	
Тема 7. Курація хворих	8			8	
Разом за змістовим модулем 2	60	2	30	28	
Індивідуальна робота (за наявності)					
Підсумковий модульний контроль	12		5	7	
УСЬОГО ГОДИН	135	10	70	55	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1.	Гострий апендицит та його ускладнення	1
2.	Гострий холецистит та його ускладнення	1

3.	Гострий панкреатит та його ускладнення	2
4.	Гострі та хронічні ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки	1
5.	Гостра непрохідність кишечника	1
6.	Гострий перитоніт	2
7.	Зовнішні грижі живота та їх ускладнення	
8.	Кровотеча та крововтрата	1
9.	Хірургічна патологія дихальної системи	
10.	Захворювання тонкої та товстої кишки	1
	Разом	10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1.	Гострий апендицит.	2
2.	Ускладнення гострого апендициту	3
3.	Гострий холецистит	5
4.	Гострий панкреатит.	5
5.	Гострі ускладнення виразкової хвороби шлунку та 12-палої кишки.	5
6.	Хірургія шлунку, дванадцятипалої кишки.	5
7.	Гостра непрохідність кишечника.	5
8.	Гострий перитоніт.	5
9.	Зовнішні грижі живота та їх ускладнення.	5
10.	Хірургічна патологія дихальної системи.	5
11.	Хірургічна ендокринологія.	5
12.	Захворювання тонкої та товстої кишки.	5
13.	Хвороби прямої кишки та м'яких тканин промежини.	5
14.	Кровотеча та крововтрата	5
15.	Підсумковий модульний контроль	5
	Разом	70

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1.	Пілефлебіт	1
2.	Інтраопераційні пошкодження позапечінкових жовчних шляхів, судин, органів черевної порожнини). Діагностика та хірургічна тактика.	3
3.	Патогенез гострого панкреатиту	2
4.	Гострі виразки травного каналу	1
5.	Диференційна діагностика шлунково-кишкових кровотеч.	2
6.	Злукова хвороба	4
7.	Лапароскопія в діагностиці гострого живота	1
8.	Хронічний перитоніт	1
9.	Внутрішні грижі черевної порожнини.	5
10.	Рідкісні захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки: сторонні тіла (різноманітні предмети, безоари (фітобезоари, трихобезоари, себобезоари), опіки (хімічні, термічні), синдром Маллорі-Вейса, хвороба Менетріє, синдром Шмідена, хвороба Рандю-Ослера-Вебера, дивертикули шлунку та	1

	дванадцятипалої кишки.	
11.	Відкриті та закриті пошкодження шлунку, дванадцятипалої кишки, підшлункової залози	1
12.	Хронічна емпієма плеври	4
13.	Ведення хворих після операцій на щитоподібній залозі	2
14.	Синдром мальабсорбції, мальдигестивний синдром. Хронічний копростаз (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Гострий ішемічний абдомінальний синдром Синдром подразненої товстої кишки Хронічний колостаз Пневматоз товстої кишки Псевдомембранозний коліт Ішемічний коліт Хірургічна тактика при ускладнених формах інфекційних та паразитарних захворюваннях тонкої та товстої кишки.	6
15.	Ректоцеле, ректовагінальна нориця, папіліт, солітарна виразка, прокталгія, недостатність анального жому (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне). Сторонні тіла прямої кишки.	4
16.	Методика розрахунку потреби крові та кровозамінників у польових умовах та при надзвичайних станах.	2
17.	Курація хворого. Написання академічної історії хвороби.	8
18.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	7
	Разом	55

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Виступи на науковому студентському гуртку.
- Участь у наукових конференціях.
- Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).
- Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
- Написання рефератів

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1. Основи хірургії та трансплантології 1.

1. Анатомо-функціональні відомості про сліпу кишку та хробакоподібний відросток.
2. Клініка гострого апендициту.
3. Диференційний діагноз гострого апендициту.
4. Особливості перебігу гострого апендициту у дітей, вагітних та у хворих старечого та похилого віку.
5. Апендикулярний інфільтрат (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
6. Апендикулярний абсцес (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
7. Пілефлебіт (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
8. Техніка типової апендектомії.
9. Лапароскопічна апендектомія.
10. Особливості оперативної техніки в залежності від форми гострого апендициту та розміщення хробакоподібного відростка.
11. Вид доступу та об'єм оперативного втручання при різних ускладненнях гострого апендициту.
12. Ускладнення при виконанні апендектомії.
13. Ускладнення апендектомії в ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
14. Анатомо-функціональні відомості про жовчний міхур та позапечінкові жовчні протоки.
15. Класифікація гострого холецистити.
16. Методи обстеження хворих з гострим холециститом.

17. Типова клінічна картина гострого холециститу, її особливості у осіб юного та старечого віку.
18. Диференційна діагностика гострого холециститу.
19. Лікувальна програма гострого холециститу.
20. Ускладнення гострого холециститу: клініка та диференційна діагностика.
21. Показання до екстрених та термінових операцій при гострому холециститі.
22. Характер оперативних втручань при гострому холециститі.
23. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого холециститу.
24. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем КТ та ультразвуку) при гострому холециститі..
25. Інтраопераційні ускладнення при холецистектомії та їх лікування.
26. Ускладнення після холецистектомія, їх профілактика та лікування.
27. Анатомо-функціональні відомості про підшлункову залозу.
28. Етіологія, патогенез та класифікація гострого панкреатиту.
29. Методи обстеження хворих на гострий панкреатит.
30. Типова клінічна картина гострого панкреатиту.
31. Диференційна діагностика гострого панкреатиту.
32. Консервативне лікування гострого панкреатиту.
33. Ускладнення гострого панкреатиту: клінічна картина та диференційна діагностика.
34. Показання до оперативних втручань при гострому панкреатиті.
35. Характер оперативних втручань при гострому панкреатиті.
36. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого панкреатиту.
37. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем УЗД) при гострому панкреатиті.
38. Інтраопераційні ускладнення гострого панкреатиту та їх лікування.
39. Післяопераційні ускладнення гострого панкреатиту, їх профілактика та лікування.
40. Анатомо-функціональні відомості про шлунок та дванадцятипалу кишку.
41. Методи обстеження хворих з перфоративною виразкою.
42. Класифікація перфоративної виразки.
43. Клініка типової перфоративної виразки.
44. Диференціальна діагностика перфоративної виразки.
45. Особливості перебігу прикритої перфоративної виразки.
46. Особливості перебігу перфоративної виразки у чепцеву сумку
47. Особливості перебігу перфоративної виразки в заочеревенний простір
48. Вибір обсягу оперативного втручання при перфоративній виразці
49. Лапароскопічні технології в хірургічному лікуванні перфоративної виразки.
50. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
51. Етіологія та патогенез виразкової кровотечі.
52. Методи обстеження хворих з виразковою кровотечею.
53. Класифікація виразкових кровотеч.
54. Клініка виразкової кровотечі.
55. Диференціальна діагностика виразкової кровотечі.
56. Вибір способу зупинки кровотечі в залежності від ступеня її активності
57. Консервативна терапія виразкової кровотечі
58. Методи ендоскопічного гемостазу та показання до їх застосування
59. Методи оперативних втручань при виразковій кровотечі
60. Вибір методу оперативного втручання в залежності від стану хворого, інтенсивності кровотечі, ступеня крововтрати, локалізації виразки
61. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі.
62. Лікування ускладнень у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі
63. Анатомо-фізіологічні відомості про тонку та товсту кишку.

64. Визначення поняття кишкової непрохідності, етіологія та патогенез кишкової непрохідності.
65. Класифікація кишкової непрохідності.
66. Клініка динамічної непрохідності кишечника.
67. Лікування динамічної (функціональної) кишкової непрохідності.
68. Види механічної кишкової непрохідності.
69. Клініка obtураційної кишкової непрохідності.
70. Особливості клініки странгуляційної кишкової непрохідності.
71. Особливості клініки завороту окремих органів травного тракту.
72. Особливості клініки інвагінації, види інвагінацій.
73. Особливості лікувальної тактики кишкової непрохідності в залежності від часу початку захворювання.
74. Етіологія злукової хвороби.
75. Типова клінічна картина злукової хвороби.
76. Диференційна діагностика кишкової непрохідності.
77. Диференційна діагностика окремих видів кишкової непрохідності.
78. Сучасні методи діагностики гострої кишкової непрохідності.
79. Сучасна лікувальна програма кишкової непрохідності.
80. Передопераційна підготовка пацієнтів з гострою кишковою непрохідністю.
81. Вибір характеру оперативного втручання при різних видах та рівнях кишкової непрохідності.
82. Післяопераційна лікувальна програма при кишкової непрохідності.
83. Профілактика та прогноз у хворих з гострою кишковою непрохідністю.
84. Анатомо-функціональні відомості про парієтальну та вісцеральну очеревину.
85. Етіологія та патогенез гострого перитоніту.
86. Класифікація гострого перитоніту.
87. Методи обстеження хворих на гострий перитоніт.
88. Клінічна картина місцевого гострого перитоніту.
89. Клінічна картина розповсюдженого перитоніту.
90. Диференційна діагностика гострого перитоніту.
91. Лікувальна тактика у хворого на гострий місцевий перитоніт.
92. Лікувальна тактика у хворого на гострий поширений перитоніт.
93. Ускладнення гострого перитоніту.
94. Особливості передопераційної підготовки при гострому перитоніті
95. Методи оперативних втручань при перитоніті в залежності від поширення запального процесу у черевній порожнині
96. Показання до мініінвазивних методів лікування хворих на гострий перитоніт.
97. Етапи оперативного втручання при гострому перитоніті.
98. Програмова лапароскопія в лікуванні гострого перитоніту.
99. Післяопераційні ускладнення при гострому перитоніті їх діагностика, профілактика та лікування.
100. Визначення поняття грижі, причини виникнення грижі.
101. Загальна симптоматика грижі.
102. Значення форми і розмірів грижі для перебігу захворювання.
103. Класифікація зовнішніх гриж черевної стінки.
104. Грижі білої лінії живота. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
105. Пупкові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
106. Пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
107. Післяопераційні грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
108. Стегнові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.

109. Защемлені грижі. Типова клініка. Клінічні види защемлених гриж. Діагностика, диференційна діагностика.
110. Хірургічна тактика при защемленій грижі.
111. Особливості оперативного втручання при защемленій грижі.
112. Ознаки життєздатності та нежиттєздатності кишки.
113. Запалення грижі. Клініка. Диференційна діагностика. Хірургічна тактика.
114. Пошкодження (травма) грижі. Клініка. Хірургічна тактика.
115. Кишкова непрохідність в грижі. Хірургічна тактика.
116. Невправима грижа. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування.
117. Сучасні принципи і методи оперативного лікування гриж.
118. Профілактика гриж.
119. Внутрішні грижі. Клініка. Класифікація. Діагностика.
120. Сучасне визначення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки. Фактори агресії у розвитку виразкової хвороби. Фактори захисту слизової оболонки шлунка.
121. Хронічні ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.
122. Діагностична програма при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки.
123. Диференційна діагностика виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.
124. Причини розвитку та класифікація пілородуоденального стенозу.
125. Клінічна картина субкомпенсованого пілородуоденального стенозу?
126. Клінічна картина компенсованого пілородуоденального стенозу?
127. Клінічна картина декомпенсованого пілородуоденального стенозу?
128. Рентгенологічні ознаки ступеня пілородуоденального стенозу.
129. Принципи лікування пілородуоденального стенозу.
130. Показання до хірургічного лікування виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.
131. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у дванадцятипалій кишці?
132. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у шлунку?
133. Які причини виникнення пептичної виразки анастомозу?
134. Діагностична програма при пептичній виразці анастомозу.
135. Медикаментозне лікування при пептичній виразці анастомозу.
136. Обсяг хірургічного втручання при пептичній виразці анастомозу.
137. Синдром Маллорі-Вейса: причини, клініка.
138. Діагностична програма при синдромі Маллорі-Вейса.
139. Диференційна діагностика при синдромі Маллорі-Вейса.
140. Лікувальна тактика при синдромі Маллорі-Вейса.
141. Показання до хірургічного лікування синдрому Маллорі-Вейса.
142. Анатомо-фізіологічні відомості про легень та бронхи.
143. Причини виникнення гострого абсцесу легень.
144. Клінічні форми гангрени легень.
145. Клінічні симптоми гострого абсцесу легень в стадії "до розкриття".
146. Клінічні симптоми гострого абсцесу легень в стадії "після розкриття".
147. Клініка хронічного абсцесу легень.
148. Додаткові методи обстеження хворих з нагнійними захворюваннями легень.
149. Диференціальна діагностика хронічного абсцесу легень.
150. Методи санації трахеобронхіального дерева.
151. Лікування гангренозного абсцесу легень.
152. Лікування гострого абсцесу легень. Показання до оперативного лікування.
153. Тактика лікування ускладненого гострого абсцесу легень.
154. Анатомо-фізіологічні про плевру.
155. Гостра емпієма плеври. Етіологія, патогенез, клініка.
156. Клінічні прояви обмеженої емпієми плеври. Рентгенологічна картина.
157. Клініка обмеженого піопневмотораксу. Рентгенологічні ознаки.
158. Тотальний піопневмоторакс. Етіологія, клінічний перебіг.

159. Додаткові методи обстеження при хронічних гнійних процесах в плеврі.
160. Диференціальна діагностика емпієми плеври та піопневмотораксу.
161. Клініка хронічної емпієми.
162. Тактика лікування хворих з піопневмотораксом.
163. Показання та техніка виконання пункції плевральної порожнини при емпіємі плеври.
164. Показання та техніка дренування плевральної порожнини при емпіємі плеври.
165. Особливості консервативного лікування піопневмотораксу.
166. Класифікація післятравматичного гемотораксу.
167. Лікувальна тактика при закритій травмі грудної клітки, ускладненої великим гемотораксом.
168. Ознаки внутрішньоплевральної кровотечі. Показання до торакотомії.
169. Лікувальна тактика при згорненому гемотораксі.
170. Класифікація післятравматичного пневмотораксу.
171. Причини виникнення підшкірної емфіземи. Методи лікування.
172. Причини виникнення та клінічний перебіг медіастинальної емфіземи.
173. Лікування медіастинальної емфіземи.
174. Лікування післятравматичного пневмотораксу. Види аспіраційних систем.
175. Лікування відкритого пневмотораксу.
176. Лікувальна тактика при напруженому (клапанному) пневмотораксі.
177. Види новокаїнової блокади при закритій травмі грудної клітки.
178. Лікувальна тактика при флотуючому переломі ребер.
179. Клініка подвійного перелому ребер.
180. Ранні ускладнення закритої травми грудної клітки.
181. Пізні ускладнення закритої травми грудної клітки
182. Показання та протипоказання до трансплантації легень, відбір пацієнта та донора, принципи оперативної техніки.
183. Анатомо-фізіологічні відомості про щитоподібну залозу.
184. Класифікація захворювань щитоподібної залози.
185. Методи обстеження хворих з захворюваннями щитоподібної залози.
186. Етіологія та патогенез ендемічного та спорадичного зобу.
187. Клініка та діагностика ендемічного та спорадичного зобу.
188. Лікування та профілактика ендемічного та спорадичного зобу.
189. Особливості передопераційної підготовки хворих токсичним зобом.
190. Етіологія, патогенез, класифікація дифузного токсичного зобу.
191. Клініка та діагностика дифузного токсичного зобу.
192. Покази до оперативного лікування дифузного токсичного зобу.
193. Тиреотоксична аденома.
194. Клініка, діагностика, диференційний діагноз аутоімунного тиреоїдиту.
195. Покази до оперативного лікування аутоімунного тиреоїдиту.
196. Методи операцій на щитоподібній залозі: вибір методу операції при дифузному токсичному, вузловому зобах, ракові щитоподібної залози.
197. Ускладнення під час та після операцій на щитоподібній залозі.
198. Профілактика та лікування ускладнень після операцій на щитоподібній залозі..
199. Методи дослідження тонкої кишки.
200. Класифікація хірургічних захворювань тонкої кишки.
201. Клініка дивертикулів тонкої кишки, дивертикула Меккеля.
202. Ускладнення дивертикулів тонкої кишки, дивертикула Меккеля.
203. Хронічна патологія тонкої кишки (абдомінальна „жаба”): клініка та діагностика.
204. Лікування абдомінальної «жаби».
205. Гостра оклюзії мезентеріальних судин: причини, клініка, діагностика.
206. Лікування гострої оклюзії мезентеріальних судин.
207. Показання до трансплантації кишечника, принципи оперативної техніки.
208. Етіологія та патогенез хвороби Крона.
209. Класифікація та клінічна картина хвороби Крона.

210. Ускладнення хвороби Крона.
211. Покази до оперативного лікування хвороби Крона.
212. Хірургічна тактика при ускладнених формах інфекційних та паразитарних захворюваннях тонкої кишки.
213. Етіологія та патогенез неспецифічного виразкового коліту.
214. Класифікація неспецифічного виразкового коліту.
215. Клініка та діагностика неспецифічного виразкового коліту.
216. Диференційний діагноз неспецифічного виразкового коліту.
217. Консервативне лікування неспецифічного виразкового коліту.
218. Покази до оперативного лікування неспецифічного виразкового коліту.
219. Дивертикулярна хвороба товстої кишки: класифікація, клініка, методи дослідження.
220. Дивертикулярна хвороба товстої кишки: лікування консервативне та оперативне.
221. Поліпи та поліпоз товстої кишки: класифікація, клініка, методи дослідження.
222. Поліпи та поліпоз товстої кишки: лікування консервативне та оперативне.
223. Гамартомний поліпоз: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне.
224. Вади положення товстої кишки: клініка, діагностика.
225. Покази до оперативного лікування вад положення товстої кишки.
226. Пневматоз товстої кишки: етіопатогенез, клініка, діагностика, покази до оперативного лікування та методи операцій.
227. Доліхомегаколон: етіопатогенез, клініка, діагностика, покази до оперативного лікування та методи операцій
228. Хронічний колостаз: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне.
229. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки (лапароскопічні, ендоскопічні).
230. Синдром подразненої товстої кишки: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз.
231. Лікування синдрому подразненої товстої кишки.
232. Анатомо-фізіологічні особливості прямої кишки.
233. Хронічний геморой: етіологія, патогенез, класифікація.
234. Хронічний геморой: особливості клінічних проявів різних стадій розвитку геморою, методи дослідження, диференційний діагноз.
235. Хронічний геморой: лікування консервативне та оперативне, види операцій.
236. Гострий геморой: етіологія, патогенез, класифікація.
237. Гострий геморой: особливості клінічних проявів різних стадій розвитку геморою, методи дослідження, диференційний діагноз.
238. Гострий геморой: лікування консервативне та оперативне, види операцій.
239. Ведення хворих після геморойектомії, ускладнення після операції.
240. Реабілітація хворих після геморойектомії, профілактика рецидивів геморою та анальної тріщини.
241. Гострий парапроктит: етіологія, патогенез, класифікація.
242. Гострий парапроктит: клініка, методи дослідження, диференційний діагноз.
243. Гострий парапроктит: лікування консервативне та оперативне.
244. Хронічний парапроктит: етіологія, патогенез, класифікація.
245. Хронічний парапроктит: клініка, методи дослідження, диференційний діагноз.
246. Хронічний парапроктит: лікування консервативне та оперативне.
247. Анальна тріщина: етіологія, патогенез, класифікація.
248. Анальна тріщина: клініка, методи дослідження, диференційний діагноз.
249. Анальна тріщина: лікування консервативне та оперативне.
250. Анальний свербіж: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування.
251. Випадіння прямої кишки: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне.

252. Ректоцеле: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне.
253. Ректовагінальна нориця: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне.
254. Прокталгія: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне.
255. Недостатність анального жому: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне.
256. Синдром опущення промежини: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація.
257. Синдром опущення промежини: клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
258. Піодермія промежини: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
259. Параанальний дерматит: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
260. Кондиломатоз промежини: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
261. Епітеліальне куприкове занурення: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
262. Саркома Капоши промежини: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
263. Меланома промежини: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
264. Хвороба Педжета промежини: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
265. Хвороба Боуена: стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика.
266. Анокуприковий больовий синдром (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика).
267. Тератоми параректальної локалізації (стан проблеми, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика).
268. Класифікація кровотеч залежно від джерела кровотечі, часу її виникнення і ступеня крововтрати.
269. Клінічна картина кровотечі та гострої крововтрати.
270. Способи визначення величини крововтрати у польових умовах та при надзвичайних станах.
271. Показання для переливання крові на війні. Контроль за придатністю крові для переливання.
272. Техніка переливання крові. Різновидність трансфузійних розчинів і показання до їх застосування.
273. Можливі ускладнення при переливанні крові, їх профілактика і лікування.
274. Засоби тимчасової, кінцевої зупинки кровотечі.
275. Показання для переливання крові і кровозамінників.
276. Методика розрахунку потреби крові та кровозамінників у польових умовах та при надзвичайних станах.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1. Основи хірургії та трансплантології 1.

1. Зібрати анамнез та правильно оцінити симптом Волковича-Кохера;
2. Правильно оцінити наявність, локалізацію та ступінь вираженості болючості та дефансу м'язів передньої черевної стінки та поперекової ділянки при гострому апендициті;

3. Продемонструвати симптом та оцінити його вираженість (негативний, слабо позитивний, позитивний, різко позитивний): Ровзінга, Сітковського, Волковича, Бартом'є-Міхельсона, Щоткіна-Блюмберга, Яуре-Розанова,
4. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (рентгенографія, УЗД, КТ);
5. Скласти індивідуальну діагностичну програму при гострому апендициті;
6. Визначати показання до оперативного втручання при гострому апендициті;
7. Скласти індивідуальну програму ведення пацієнта після апендектомії;
8. Промити шлунок;
9. Зробити очисну клізму;
10. Зупинити кровотечу з післяопераційної рани у поверхневих шарах черевної стінки;
11. Встановити катетер в сечовий міхур у чоловіків та у жінок;
12. Оцінити показники пульсу та артеріального тиску, температури тіла, лихоманки;
13. Виявити та оцінити захисне напруження м'язів в ділянці правого підребір'я, збільшений болючий жовчний міхур або інфільтрат, наявність рідини в черевній порожнині при гострому холециститі;
14. Демонструвати наявність симптомів та ступінь їх вираженості (негативний, слабо позитивний, позитивний, різко позитивний): Захар'їна, Кера, Курвуаз'є, Мерфі, Образцова, Ортнера, Мюссі-Георгієвського, Щоткіна-Блюмберга;
15. Провести диференційну діагностику гострого холециститу у конкретного хворого;
16. Визначати показання до операцій при гострому холециститі;
17. Оформити історію хвороби, написати передопераційний епікриз та протокол операції;
18. Зібрати анамнез, провести огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию у хворого на гострий панкреатит;
19. Вибрати з даних анамнезу найбільш характерні ознаки гострого панкреатиту;
20. Правильно оцінити дані фізикального дослідження при гострому панкреатиті (наявність болю у епігастральній ділянці, його оперізуючий характер, ірадіацію у ділянку спини, лівої половини грудної клітки; наявність дефансу, інфільтрату, що пальпується в анатомічній проекції підшлункової залози);
21. Виявити та правильно оцінити ступінь вираженості (негативний, слабо позитивний, позитивний, різко позитивний) наступних симптомів гострого панкреатиту: Керте, Мейо-Робсона, Щоткіна-Блюмберга, Джонсона-Куллена-Грюнвальда, Мондора;
22. Провести диференційну діагностику гострого панкреатиту з іншими гострими захворюваннями органів черевної порожнини, інших органів та систем;
23. Визначити показання до консервативного лікування, оперативних втручань при гострому панкреатиті;
24. Скласти індивідуальну діагностичну програму у конкретного хворого на гострий панкреатит;
25. Оформити історію хвороби, написати передопераційний епікриз та протокол операції при гострому панкреатиті;
26. Обґрунтувати та сформулювати попередній діагноз основного захворювання, ускладнень та супутньої патології при гострому панкреатиті;
27. Обґрунтувати призначення консервативної терапії у конкретного хворого на гострий панкреатит
28. Надати рекомендації щодо життя у післяопераційному періоді (режим харчування, особливості трудової діяльності) при гострому панкреатиті;
29. Провести клінічні діагностичні дослідження у хворого з виразковою кровотечею: зібрати анамнез, здійснити огляд хворого, пальпацію, перкусію аускультацию, ректальне дослідження.
30. Визначити найбільш характерні клінічні ознаки виразкової кровотечі.
31. Скласти план обстеження хворого з виразковою кровотечею.
32. Визначити показання до вибору оптимального способу лікування, обсяг оперативного лікування в залежності від локалізації виразки, інтенсивності кровотечі, ступеню крововтрата.

33. Провести підготовку хворого до оперативного втручання при виразковій кровотечі.
34. Діагностувати різні види гострої кишкової непрохідності.
35. Скласти індивідуальну схему діагностичних досліджень, включаючи збір анамнезу, огляд та інші методи при гострій кишковій непрохідності.
36. Виявити симптом та оцінити ступінь його вираженості (Щоткіна-Блюмберга, Валя, Ківуля, Мат'є-Склярова, Шланге, Вільмса, Чугуєва, Шимона-Данса, Цеге-фон Мантейфеля)
37. Оцінити загальний стан хворого при гострій кишковій непрохідності.
38. Оцінити зміни в загальному аналізі крові та сечі при гострій кишковій непрохідності.
39. Інтерпретувати зміни електролітних порушень та порушень кислотно-лужного стану при гострій кишковій непрохідності.
40. Інтерпретувати результати рентгенологічного дослідження та УЗД при гострій кишковій непрохідності.
41. Виконати промивання шлунка та оцінити кількість та характер вмісту при гострій кишковій непрохідності.
42. Виконати сифону клізму та оцінити її діагностичну та лікувальну значущість при гострій кишковій непрохідності.
43. Обґрунтувати показання до операції при гострій кишковій непрохідності.
44. Зібрати анамнез, провести огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию у хворого на гострий перитоніт;
45. Оцінити дані фізикального дослідження (наявність болю в животі; дефансу, інфільтрату у черевній порожнині) при гострому перитоніті;
46. Виявити та правильно оцінити ступінь вираженості (негативний, слабо позитивний, позитивний, різко позитивний) симптому Блюмберга-Щоткіна, Роздольського, Воскресенського при гострому перитоніті;
47. Аналізувати та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження при гострому перитоніті
48. Провести диференційну діагностику гострого перитоніту з синдромом хибного гострого живота;
49. Обґрунтовувати та формулювати попередній діагноз основного захворювання, ускладнень та супутньої патології при гострому перитоніті;
50. Визначити показання до мініінвазивних та „відкритих” оперативних втручань в залежності від поширеності перитоніту;
51. Визначити показання до формування лапаростоми при гострому перитоніті
52. Скласти індивідуальну діагностичну програму у конкретного хворого на гострий перитоніт;
53. Здійснити оцінку результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження при гострому перитоніті;
54. Діагностувати різні види черевних гриж;
55. Скласти індивідуальну схему діагностичних досліджень, включаючи збір анамнезу, огляд та інші методи при черевних грижах;
56. Оцінити дані об'єктивного обстеження хворого з черевною грижею (наявність припухлості, яка розміщена в одній з грижових точок, розширення пахового каналу, наявність симптому кашльового поштовху та інше);
57. Провести пальцеве дослідження пахового каналу з визначенням стану зовнішнього та внутрішнього кілець, відношення грижового мішка до елементів сім'яного канатику;
58. Визначити розміри грижових воріт;
59. Пальпаторно та аускультативно визначити вміст грижового мішка;
60. Діагностувати защемлену грижу;
61. Визначити хірургічну тактику при защемленні, запаленні та травмі грижі;
62. Визначити спосіб пластики грижових воріт в залежності від виду грижі, ускладнень, оцінювати дані анамнезу та спеціальних методів дослідження шлунково-кишкового тракту;
63. Провести обстеження щитоподібної залози.

64. Визначити симптоми тиреотоксикозу.
65. Провести визначення групової належності крові.
66. Поставити проби на групову сумісність, резус-сумісність, біологічну пробу.
67. Провести підготовку хворого до планового чи екстренного оперативного втручання.
68. Провести тимчасову зупинку артеріальної кровотечі: пальцеве притискання судин на протязі, накладання джгута.
69. Провести зупинку венозних кровотеч.
70. Провести інтерпретацію біохімічних аналізів крові: білірубін, його фракції; сечовина, азот, креатинін; білки крові, кислотно-основний стан, електроліти крові, коагулограма.
71. Прочитати рентгенограму: оглядова рентгенографія органів черевної порожнини, рентгенографія грудної клітки (пневмоторакс, гідро - чи гемоторакс).
72. Прочитати рентгенограму: рентгеноконтрасне дослідження стравоходу та шлунка, товстої та тонкої кишки.
73. Провести пальцеве дослідження прямої кишки.
74. Провести ректороманоскопію.
75. Провести пункцію вени у ліктьовому згині та під'єднати систему для переливання кровозамінників.
76. Виконати плевральну пункцію.
77. Виконати паранефральну новокаїнову блокаду.
78. Виконати поперекову новокаїнову блокаду.
79. Виконати міжреберну блокаду.
80. Визначити клінічні та лабораторні ознаки розвитку над гострого, гострого та хронічного кризів відторгнення
81. Провести диференційну діагностику між кризом відторгнення та інфекційними ускладненнями у хворих після проведення трансплантації органів
82. Визначити можливості пересадки різних органів та тканин
83. Визначити можливі місцеві та загальні ускладнення при проведенні трансплантації
84. Визначити обсяг хірургічних втручань при трансплантації
85. Користуватися обсягом обстежень хворих при проведенні трансплантації
86. Визначити величину крововтрати у польових умовах та при надзвичайних станах.
87. Визначити покази для переливання крові на війні.
88. Визначити придатність крові для переливання.
89. Провести переливання крові.
90. Провести кінцеву зупинку кровотечі.
91. Визначити покази для переливання крові і кровозамінників.
92. Розрахувати потребу крові та кровозамінників у польових умовах та при надзвичайних станах.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Навчальний рік закінчується підсумковим модульним контролем.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються тестові питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності виконання хірургічних

маніпуляцій..

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час написання контрольних робіт із засвоєння змістових модулів та включає перевірку практичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, котрі передбачені методичними розробками занять із відповідних тем, розв'язування клінічних задач.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється на останньому практичному занятті після завершення модуля у формі підсумкового модульного контролю. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку питань). Поряд з цим студенти виконують практичну роботу, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

Підсумковий модульний контроль (ПМК) здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів**.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Підсумковий модульний контроль

Форма проведення підсумкового модульного контролю є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки знань студентів. Здійснюється під час проведення підсумкового модульного контролю, що виконується в усно-письмовій формі. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу згідно з переліком питань для підсумкового модульного контролю, а також ступінь засвоєння практичних навичок. Студенти проходять тестовий контроль, для чого пропонується стандартний набір тестів, що охоплює тематику всіх пройдених змістових модулів. Пізніше вони розв'язують ситуаційні задачі різного ступеня складності.

Максимальна кількість балів модульного підсумкового контролю дорівнює 80.

Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Орієнтовна структура підсумкового модульного контролю

№ п/п	Форми контролю викладачем	Кількість балів за етап	Місце контролю
1	Відповідь на 30 тестових завдань, які охоплюють всі теми модулю.	21	комп'ютерний клас
2	Розв'язання ситуаційної задачі по невідкладним станам.	15	Навчальна кімната
3	Письмова відповідь на 3 теоретичних питання, які охоплюють всі теми модулю.	21	Навчальна кімната
4	<u>Огляд конкретного хворого (захист історії хвороби):</u> Збирання скарг, анамнезу захворювання та їх оцінка. Огляд пацієнта, збирання інформації про загальний стан пацієнта та його аналіз. - Фізикальне обстеження органів дихання з їх оцінкою. - Фізикальне обстеження черевної порожнини з аналізом отриманої інформації. - Виділення провідного синдрому, постановка	15	Палата

	<p>найбільш вірогідного попереднього діагнозу основного захворювання, його ускладнення, супутньої патології.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Складання плану обстеження. - Оцінка результатів лабораторних та інтерпретація результатів інструментальних методів дослідження /мінімум 5 досліджень хворого, з яким працює студент/. - Диференційна діагностика з урахуванням даних лабораторних та інструментальних досліджень. - Визначення принципів лікарської тактики. - Визначення прогнозу у даного хворого. - Рекомендації зміни образу життя /при необхідності/. - Виписати два рецепти на медичні препарати. - Ведення медичної документації /написати довідку про перебування в стаціонарі, лист хвороби, виписку з історії хвороби, направлення на консультацію в інший стаціонар, елементи історії хвороби/. - Участь у дискусії при обговоренні хворого. 		
5	Проходження двох станцій ОСКІ	8	Перев'язочна, маніпуляційний кабінет, муляжний кабінет
Всього балів		80	

Примітка:

1. Неправильна відповідь на ключові питання, неправильне розв'язання тестів, ситуаційних задач є підставою до незадовільної оцінки.
2. Ключові питання – сучасна класифікація, особливості клініки, диференційна діагностика, лікувальна тактика на етапах госпіталізації /на дому, поліклініці, кареті швидкої допомоги/, ускладнення захворювання.
3. Оцінка з модуля виставляється як сума з оцінок за етапи, на які структурований підсумковий контроль.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4 - бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивченні навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів.

Розподіл балів за поточну діяльність

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 135/4,5	2 (№№ 1-2)	14	8	6,5	5	0	8	70

Мінімальна кількість балів для студентів денної форми навчання, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: **70=14 x 5**.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Березницький Я.С., Захараш М.П, Мішалов В.Г., Шидловський В.О. Хірургія, Том I, - 2006, Підручник 49,14 Д.А.
2. Березницький Я.С., Захараш М.П, Мішалов В.Г. Хірургія, Том II, - 2007.- Підручник, 628 с.
3. **Хірургія** [Text] = Surgery : підруч. для студ. мед. ін-тів / [К. М. Амосова, Я. С. Березницький, А. О. Бурка та ін.] ; під ред. Я. С. Березницького., М. П. Захараша, В. Г. Мішалова. - Вінниця : Нова Книга, 2016. - 711 с. : іл. - Текст англ. - ISBN 978-966-382-598-4
4. **Хірургія** [Текст] : підручник : У 2 т. Т. 1 / [С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар та ін.] ; за ред. П. Г. Кондратенка, В. І. Русина. - Вінниця : Нова Книга, 2018. - 703 с. : іл. - Бібліогр.: с. 695-703. - ISBN 978-966-382-730-8. – 304 с.
5. **Хірургія** [Текст] : підручник : У 2 т. Т. 2 / [С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар та ін.] ; за ред. П. Г. Кондратенка, В. І. Русина. - Вінниця : Нова Книга, 2018. - 701 с. : іл. - Бібліогр.: с. 596-701. - ISBN 978-966-382-732-2
6. **Bailey & Love's Short Practice of Surgery** : manual / ed.: N. S. Williams, P. R. O'Connell, A. W. McCaskie. - 27th ed. - Boca Raton (Florida) : CRC Press: Taylor & Francis Group, 2018. - 1610 p. : іл. - ISBN 978-14987-9650-7

19.2. Допоміжна

1. Исаков Ю.Ф. Хирургические болезни у детей.- М.: Медицина, 1993.
2. Іфтодій А.Г., Пішак В.П, та спів. Хірургічні хвороби. Чернівці: Мед. університет. 2007
3. Іфтодій А.Г., Рева В.Б, Пішак В.П, та спів. Непухлинні захворювання стравоходу.- Чернівці: Мед університет, 2005.-151с.
4. Ковальчук Л.Я., Спиженко Ю.П., Саенко В.Ф. и соавт. Шпитальна хірургія. – Тернопіль, 1999. – 590 с.
5. Лекції з госпітальної хірургії в 3 томах / За редакцією професора В.Г. Мішалова. “Асканія”, Київ, 2008.
6. Международная классификация болезней /Краткий вариант, основанный на Международной статистической классификации болезней и проблем, связанных со здоровьем, 10-го пересмотра, принятой 43-ей Всемирной Ассамблеей Здравоохранения. - Часть I.- Москва, 1996.
7. Полянський І.Ю., Гринчук Ф.В., Мільков Б.О., Андрієць В.В. Загальні принципи післяопераційного лікування (навчальний посібник). Чернівці, 2002. - 44 с.
8. Полянський І.Ю., Мільков Б.О., Гринчук Ф.В. та ін. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини (під ред. І.Ю.Полянського). - Чернівці, 1999. - 205 с.

9. Вади розвитку у дітей (самостійна аудиторна та позааудиторна робота студентів) / В.А. Дігтяр, В.І. Сушко, Л.М. Харитонюк, О.М. Барсук та інш./ - Дніпропетровськ, 2011. - 345 с.
10. Сушко В.І., Гладкий П.М., Нагорний Є.І. та ін. Хірургія дитячого віку. – К.: "Здоров'я", 2002. – 699 с.
11. Хирургические манипуляции (Под ред. Б.О.Милькова, В.Н. Круцяка). Киев, "Вища школа", 1985, 207 с.
12. Хірургічні хвороби: Підручник/За ред. проф. П.Г. Кондратенка. -Х.: Факт, 2006. -816с.
13. Хірургія. Підручник // Захараш М.П., Пойда О.І., Кучер М.Д.-К.: Медицина, 2006.- 656с.
14. **Хірургія** [Текст] : навч. посіб. / уклад.: В. В. Грубник [та ін.]. - [S. l.] ; Тернопіль : Укрмедкнига, 2010. - 543 р. : рис. - Бібліогр.: с. 529-531. - ISBN 978-966-673-147-3
15. Шідловський В.О., Захараш М.П., Полянський І.Ю. та ін. Факультетська хірургія / За ред. В.О.Шідловського, М.П.Захараша. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. - 544 с.
16. Шевченко А.І. Попович О.Ю. Онкологія. Електр. підручник для студентів вищих медичних закладів., Запоріжжя.-2006.
17. Щепотін І.Б., Ганул В.Л., Кліменко І.О. та ін. Онкологія.- К.: Книга плюс. –2006. – 496с.
18. Abhinav Humar? Arthur J. Matas and William D. Payne. Atlas of Organ Transplantation. – USA, 2006. – 348 р.
19. Sorkin V.M., Perehod I.A. Clinical oncology (Lectures for medical students). Simferopol.- 2007.- 136р.
20. Бондар Г.В., Вігенко І.С., Попович О.Ю. Паліативна медична допомога. Донецьк, Донеччина. - 2004. –150с.
21. 50 лекцій по хірургії. Под ред. В.С.Савельєва. – М., Изд. «Триада-Х», 2004, - 752 с.
22. Гнійно-септична **хірургія** [Текст] : навч. посіб. для студ. ВМНЗ IV р. а. і лікарів-інтернів / С. Д. Шаповал. - Запоріжжя : Орбіта-Юг, 2007. - 192 с. - Библиогр.: с. 159-188. - ISBN 978-966-96812-1-8
23. Гринберг А.А. Неотложная абдоминальная хирургия. М. : Триада-Х. - 2000. - 493 с.
24. **Ендоскопічна хірургія** [Текст] : навч. посіб. / [В. М. Запорожан, В. В. Грубнік, Ю. В. Грубнік та ін.] ; за ред. В. М. Запорожана, В. В. Грубніка. - Київ : Медицина, 2019. - 592 с. : іл. - ISBN 978-617-505-733-9
25. Календер В. Компьютерная томография. — М.: Техносфера, 2006.
26. Наказ МОЗ від 02.04.2010 № 297 "Про затвердження стандартів та клінічних протоколів надання медичної допомоги зі спеціальності "Хірургія"
27. Наказ МОЗ України № 507 від 28.12.2002 р «Про затвердження нормативів надання медичної допомоги та показників якості медичної допомоги»
28. Наказ МОЗ України №271 від 13.06.2005 р. «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю "Гастроентерологія"»
29. НАКАЗ № 226 від 27.07.98 «Про затвердження Тимчасових галузевих уніфікованих стандартів медичних технологій діагностично-лікувального процесу стаціонарної допомоги дорослому населенню в лікувально-профілактичних закладах України та Тимчасових стандартів обсягів діагностичних досліджень, лікувальних заходів та критерії якості лікування дітей»
30. Наказ МОЗ України №181 від 04.04.2008 «Про затвердження методичних рекомендацій "Епідеміологічний нагляд за інфекціями області хірургічного втручання та їх профілактика"»
31. Наказ МОЗ України №189 від 09.04.2008 «Про затвердження Положення про експертизу тимчасової непрацездатності»
32. Наказ МОЗ України від 13.11.2001 р. № 455 «Про затвердження Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян».
33. Наказ МОЗ України №502 від 29.08.2008 «Про затвердження клінічного протоколу з антибактеріальної профілактики в хірургії, травматології, акушерстві та гінекології».
34. Невідкладна хірургія / За ред. Ковальчука Л.Я.-Тернопіль: Укрмедкнига, -2000, 288 С.
35. Паліативна торакальна **хірургія** [Текст] : [монографія] / М. В. Секела, В. В. Макаров, А. Жехонек. -

- Львів : Сполом, 2013. - 190 с. : іл. - Бібліогр.: с. 179-190. - ISBN 978-966-665-881-7 :
36. Радзіховський А.П., Бабенко В.І. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини. Київ. "Фенікс", 2002. – 319 С.
 37. **Тиреоїдна хірургія** [Текст] : навч. посіб. для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (ф-тів) післядипл. освіти / за ред. С. Й. Рибаківа [та ін.]. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2008. - 423 с. : іл. кольор., табл. - Бібліогр. в кінці розд. - ISBN 978-966-673-086-5
 38. Трансплантологія. Руководство / Под ред. академика В.И. Шумакова. – М.: «Медицина, 1995. – 391 с.
 39. **Хірургія** [Текст] : підручник для студ. ВМНЗ I-II р. а. / О. Ю. Усенко, Г. В. Білоус, Г. Й. Путинцева. - 2-е вид., перероб. і доп. - Київ : Медицина, 2013. - 413 с. : рис. - Бібліогр.: с. 416. - ISBN 978-617-505-264-8
 40. A Manual on Clinical **Surgery**: Including Special Investigations and Differential Diagnosis [Text] : textbook / S. Das. - 9th ed. - Kolkata : Dr. S. Das., 2011. - 650 p. : il. - ISBN 978-81-905681-0-4
 41. **Bailey & Love's Short Practice of Surgery** [Text] : manual / ed.: N. S. Williams, P. R. O'Connell, A. W. McCaskie. - 27th ed. - Boca Raton (Florida) : CRC Press: Taylor & Francis Group, 2018. - 1610 p. : il. - ISBN 978-14987-9650-7
 42. Clinical and Operative **Surgery** [Text] : case Approach and Discussion / A. Y. Chary. - 3rd ed. - Hyderabad : Paras Medical Publishing, 2008. - 582 p. : il. - (Enhance Performance). - ISBN 81-8191-179-2
 43. **Essential Surgery** [Text] : problems, Diagnosis and Management / C. R. G. Guick, J. B. Reed, S. J. F. Harper [and oth]. - 5th ed., International Edition. - Edinburgh ; London : Elsevier, 2013. - 673 p. : il. - (Student Consult). - ISBN 978-0-7020-4675-9
 44. **Sabiston Textbook of Surgery**: The Biological Basis of Modern Surgical Practice [Text] : manual / ed. C. M. Townsend [et al.]. - 20nd ed., International Edition. - Philadelphia : Elsevier, 2016. - 2146 p. : il. - ISBN 978-0-323-2987-9

17.3 Інформаційні ресурси

1. Medscape from WebMD <http://www.medscape.com>
2. Up To Date <http://www.uptodate.com>
3. BMJ Clinical Evidence <http://clinicalevidence.bmj.com>
4. National Guideline Clearinghouse <https://www.guideline.gov/>
5. Centers for Disease Control and Prevention (CDC) <https://www.cdc.gov/>
6. The Cochrane Collaboration The Cochrane Library <http://www.cochrane.org/>
7. Clinical Knowledge Summaries (CKS) <http://prodigy.clarity.co.uk/>
8. The Finnish Medical Society Duodecim <https://www.duodecim.fi/>
9. The Association of the Scientific Medical Societies in Germany <http://www.awmf.org>
10. The French National Authority for Health <http://www.has-sante.fr/>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Андрієць Володимир Васильович - доцент кафедри хірургії № 1, доцент, к.мед.н;